

**ΠΡΟΣ: ΠΡΟΕΔΡΟ ΔΙΟΙΚΟΥΣΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ
ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ: ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ**

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΤΕΧΝΙΑΣ Δ.Ε.Δ.Ε

Παρασκευή, 11.11.2016

ΠΟΙΟΥΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΕΙ Η Δ.Ε.Δ.Ε

Η Συντεχνία Διδακτορικών Επιστημόνων Διδασκαλίας και Έρευνας εκπροσωπεί το ακαδημαϊκό προσωπικό των κυπριακών πανεπιστημίων, δηλαδή **κατόχους διδακτορικού τίτλου οι οποίοι επιτελούν ακαδημαϊκή εργασία έρευνας ή/και διδασκαλίας** ως εργαζόμενοι στα δημόσια και ιδιωτικά πανεπιστήμια της Κύπρου αλλά δεν κατέχουν οργανική θέση (Ειδικοί Επιστήμονες Διδασκαλίας/Έρευνας, Μετα-διδακτορικοί Ερευνητές, Επισκέπτες Λέκτορες, Λέκτορες Μερικής Απασχόλησης, Συνεργαζόμενο Εκπαιδευτικό Προσωπικό κλπ.).

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ ΣΤΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Η Κύπρος διαθέτει νέους Επιστήμονες με διδακτικό έργο υψηλής ποιότητας και ερευνητικό έργο διεθνούς εμβέλειας. Θεωρούμε ως Δ.Ε.Δ.Ε. ότι πρέπει να βρεθούν τρόποι ώστε να αξιοποιηθεί επαρκέστερα αυτό το νέο ακαδημαϊκό δυναμικό. Η ΔΕΔΕ έχει ως πρωταρχικό στόχο να σταματήσει την υποβάθμιση των συνθηκών εργασίας εντός του κυπριακού ακαδημαϊκού χώρου διδασκαλίας και έρευνας, και να προωθήσει την ορθή αξιοποίηση των νέων επιστημόνων της Κύπρου, κρίσιμη τόσο για τους ίδιους τους νέους/νέες όσο και την ίδια την ανάπτυξη, οικονομική και πολιτισμική, της κυπριακής κοινωνίας. Η αξιοποίηση του νέου ακαδημαϊκού δυναμικού δεν αφορά μόνο στα ιδιαίτερα συμφέροντα των νέων ακαδημαϊκών τους οποίους εκπροσωπούμε αλλά στο μέλλον του ίδιου του Πανεπιστημίου και ευρύτερα του ακαδημαϊκού χώρου της Κύπρου. Τα προβλήματα που αναφέρουμε πιο κάτω είναι αίτια της αυξητικής τάσης προς τη «διαρροή εγκεφάλων» από την Κύπρο προς το εξωτερικό, η οποία παρατηρείται τα τελευταία χρόνια.

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ ΣΤΟ ΑΠΚ

Το υφιστάμενο πλαίσιο κανονισμών του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου παρουσιάζεται ως ιδιαίτερα προβληματικό ως προς τα εξής:

(α) τη σύνθεση της ακαδημαϊκής κοινότητας του ΑΠΚ: το γεγονός ότι η συντριπτική πλειοψηφία (πλέον του 90%) απασχολείται ως μη ΔΕΠ εμποδίζει το ίδιο το ΑΠΚ να αναπτυχθεί

(β) την καθιέρωση και συνεχή αναπαραγωγή της επισφαλούς εργασίας των νέων ακαδημαϊκών λόγω έλλειψης θέσεων ΔΕΠ στον κυπριακό ακαδημαϊκό χώρο.

Συγκεκριμένα, το υφιστάμενο καθεστώς του «Συνεργαζόμενου Εκπαιδευτικού Προσωπικού» είναι ιδιαίτερα προβληματικό για τους εξής λόγους:

- θέτει εμπόδια στη διεθνή αναγνώριση και κινητικότητα του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού
- το καθεστώς της αυτο-εργοδότησης (πώληση υπηρεσιών) που στη διεθνή βιβλιογραφία ονομάζεται ως «ψευδο-αυτοασχόληση» (καθότι πρόκειται για διδασκαλία στη βάση ωρολόγιου προγράμματος, συνεπώς για εξαρτημένη τηλε-εργασία και όχι για συμβουλευτικές υπηρεσίες), και που άρχισε μάλιστα τα τελευταία χρόνια να αμφισβητείται η νομιμότητά του τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, θέτει τα παρακάτω προβλήματα:

α) την αναγνώριση των πραγματικών καθηκόντων των διδασκόντων (π.χ. αυτόνομη διδασκαλία, σχεδιασμός μαθήματος και προετοιμασία διδακτικής ύλης). Ιδιαίτερα προβλήματα μάλιστα δημιουργούνται όταν ανατίθενται σε μέλη ΣΕΠ καθήκοντα Συντονισμού Θεματικής Ενότητας (συμπεριλαμβανομένου και διοικητικών καθηκόντων), άτυπα, χωρίς επίσημη αναγνώριση και χωρίς αμοιβή,

β) την επιτέλεση της παράλληλης ερευνητικής δραστηριότητας (π.χ. συμμετοχή σε διεθνή συνέδρια και δημοσιεύσεις, συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγής ακαδημαϊκού προσωπικού, σε διεθνή/ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα, δικαίωμα εγγραφής στη βιβλιοθήκη/ηλεκτρονικές πηγές του Πανεπιστημίου) η οποία αποτελεί κριτήριο πρόσληψης μας και η οποία ταυτόχρονα συμβάλλει στη διεθνή αναγνώριση και ανταγωνιστικότητα του Ανοικτού Παν. Κύπρου, π.χ. μέσα από τις αναφορές (citations),

γ) τη διασφάλιση βασικών κοινωνικών δικαιωμάτων όπως το ανεργιακό επίδομα, το δικαίωμα στην άδεια ασθένειας, δικαίωμα στην άδεια τοκετού/μητρότητας κλπ.,

δ) την απόλυτη σύνδεση του μισθού για τη διδασκαλία του κάθε μαθήματος με τον αριθμό του φοιτητικού ακροατηρίου. Πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχουν καθήκοντα προετοιμασίας ενός ακαδημαϊκού μαθήματος, μελέτης βιβλιογραφίας, κτλ. που τα μέλη ΣΕΠ επιτελούν ανεξαρτήτως του αριθμού των φοιτητών/ριών. Επίσης, ο καθορισμός του μισθού με βάση τον αριθμό των φοιτητών/ριών οδηγεί στο πρόβλημα της μη αναγραφής της αμοιβής στις εργασιακές συμβάσεις που υπογράφονται από τα μέλη ΣΕΠ. Αυτό γίνεται γιατί ο αριθμός των φοιτητών/ριών σταθεροποιείται μετά την έναρξη των μαθημάτων. Αυτό έχει και ως αποτέλεσμα τη μη έγκαιρη καταβολή των κοινωνικών ασφαλίσεων εκ μέρους των ΣΕΠ,

ε) τον χρονικό περιορισμό της εργοδότησης των νέων ακαδημαϊκών σε μη οργανικές θέσεις στα 3 συνεχόμενα χρόνια (το οποίο είναι προβληματικό για θέσεις που απαιτούν υψηλή εξειδίκευση και από τη στιγμή που ο εργοδότης είναι πλήρως ικανοποιημένος με την ποιότητα της εργασίας και την αποδοτικότητα του εργαζομένου), ενώ ταυτόχρονα άτομα σε μόνιμες θέσεις πλήρους απασχόλησης όπως π.χ. μέλη ΔΕΠ άλλων πανεπιστημίων δεν αποκλείονται,

ζ) το ότι δεν υπάρχουν κλίμακες μισθοδοσίας των ακαδημαϊκών σε αντιστοιχία με τα επαγγελματικά τους προσόντα και το ακαδημαϊκό στάδιο στο οποίο βρίσκονται, που να μπορούν να λειτουργούν ως κίνητρα για την ανάπτυξη της αριστείας και της καινοτομίας.

- ταυτόχρονα, η Δ.Ε.Δ.Ε παρατηρεί ότι τα τελευταία χρόνια καθιερώνονται νέοι τύποι ερευνητικών συμβολαίων στα κυπριακά δημόσια πανεπιστήμια οι οποίοι υποβαθμίζουν σημαντικά τους όρους εργασίας των νέων ακαδημαϊκών, ιδιαίτερα των μεταδιδακτορικών συνεργατών, ενώ την ίδια στιγμή σε χώρες του εξωτερικού υπάρχει σημαντική επένδυση στους μεταδιδακτορικούς ερευνητές, με αξιοπρεπείς όρους που αντιστοιχούν στα ακαδημαϊκά τους προσόντα.
- επιπλέον, δεν υπάρχει δυνατότητα συμμετοχής των νέων επιστημόνων στα συλλογικά σώματα της ακαδημαϊκής κοινότητας στο επίπεδο των Τμημάτων όπου επιτελούν σημαντικό ακαδημαϊκό έργο, αλλά ούτε και στα κεντρικά σώματα.

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ ΣΤΟ ΑΠΚ

Η Δ.Ε.Δ.Ε. έχει εντοπίσει διάφορα προβλήματα που παρουσιάζουν οι διαδικασίες πρόσληψης των μελών ΣΕΠ στο ΑΠΚ, κυρίως:

- πρακτικές πρόσληψης που εφαρμόζονται σε αρκετά προγράμματα του ΑΠΚ φαίνεται να προωθούν την εργοδότηση ατόμων που κατέχουν ήδη μόνιμες θέσεις, σε πλήρη απασχόληση, σε άλλα πανεπιστήμια, της Κύπρου και του εξωτερικού, ιδιαίτερα της Ελλάδας, αλλά και άλλες μόνιμες θέσεις, ενώ νέοι ακαδημαϊκοί με ανταγωνιστικά βιογραφικά που διαμένουν μόνιμα στην Κύπρο αποκλείονται. Αυτές οι πρακτικές συγκρούονται με την πολιτική χρονικού περιορισμού που εφαρμόζει το ΑΠΚ και που στοχεύουν στο να δίνονται ευκαιρίες εργοδότησης σε περισσότερους νέους ακαδημαϊκούς, καθώς και με το κριτήριο της διαθεσιμότητας του υποψηφίου που δηλώνεται ότι χρησιμοποιείται στη μοριοδότηση,
- τα κριτήρια μοριοδότησης δεν είναι ξεκάθαρα διατυπωμένα στην προκήρυξη των θέσεων ΣΕΠ, με αποτέλεσμα την έλλειψη διαφάνειας και πιθανές πρακτικές διάκρισης των υποψηφίων. Για παράδειγμα, στην πιο πρόσφατη προκήρυξη θέσεων ΣΕΠ του ΑΠΚ (18/03/2016) γίνεται αναφορά στο κριτήριο της «διαθεσιμότητας του υποψηφίου, όπως αυτή θα προκύπτει βάσει ενυπόγραφης δήλωσης καθηκόντων», χωρίς περαιτέρω διευκρίνηση για τη διαφοροποίηση μεταξύ πλήρους/μερικής απασχόλησης, ούτε του καθεστώτος τη απασχόλησης αορίστου/ορισμένου χρόνου, μόνιμη/κανονική ή προσωρινή/έκτακτη, ενώ η ίδια η ενυπόγραφη δήλωση που ζητείται αρκετούς μήνες πριν δεν μπορεί να προβλέψει το τι θα είναι τα πραγματικά δεδομένα στην αρχή του τριμήνου καθώς τα πανεπιστήμια πραγματοποιούν/οριστικοποιούν τις προσλήψεις του έκτακτου προσωπικού συνήθως την τελευταία στιγμή. Το ίδιο ισχύει και για τη βαρύτητα του κάθε κριτηρίου στη μοριοδότηση,
- οι διαδικασίες πρόσληψης φαίνεται να μην λαμβάνουν υπόψη το διαθέσιμο επιστημονικό δυναμικό που διαθέτει η χώρα, μάλιστα τείνει να προωθείται η αντίθετη πρακτική.

ΟΙ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΗΣ Δ.Ε.Δ.Ε

Ως Δ.Ε.Δ.Ε θεωρούμε ότι στο πλαίσιο ενός πιο μεσοπρόθεσμου σχεδιασμού πολιτικής, το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου θα πρέπει να προβλέψει:

- 1) **τη διεκδίκηση περισσότερων θέσεων ΔΕΠ** οι οποίες θεωρούνται απαραίτητες για την ομαλή λειτουργία του πανεπιστημίου, σε αναλογία προς τον αριθμό των φοιτητών/τριών,
- 2) **τη δημιουργία μιας νέας εργασιακής υπόστασης για το νέο ακαδημαϊκό προσωπικό που καλύπτει πάγιες ανάγκες του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου**, που να εργοδοτείται στη βάση των ακαδημαϊκών του προσόντων και σε διαφορετικό καθεστώς από αυτούς που καλύπτουν έκτακτες ανάγκες (π.χ. επιλεγόμενα μαθήματα). Οι όροι αυτής της νέας εργασιακής σχέσης θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα διαλόγου και συμφωνίας που θα κατοχυρώνεται θεσμικά από συλλογική σύμβαση.

Ταυτόχρονα, σε ένα πιο άμεσο και βραχυπρόθεσμο επίπεδο, θεωρούμε ότι το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου θα πρέπει να λάβει υπόψη και να υλοποιήσει εισηγήσεις της Δ.Ε.Δ.Ε που παρουσιάζουν μικρό έως μηδαμινό οικονομικό κόστος. Αυτές αφορούν τόσο το εργασιακό καθεστώς των ΣΕΠ όσο και την διαδικασία πρόσληψής τους. Συγκεκριμένα η Δ.Ε.Δ.Ε εισηγείται:

- 1) **τερματισμό του καθεστώτος σύμβασης υπηρεσιών και εφαρμογή σύμβασης εργασίας για τους ΣΕΠ με κάλυψη των υποχρεώσεων καταβολής εισφορών κοινωνικών ασφαλίσεων εργοδότη από το ΑΠΚ.**
- 2) **αναθεώρηση της ρήτρας διαθεσιμότητας για σκοπούς προσλήψεων και αντικατάσταση τους με πιο στοχευμένες ρήτρες, όπως τον αποκλεισμό από τη διεκδίκηση ακαδημαϊκών θέσεων ΣΕΠ ατόμων που κατέχουν οργανικές θέσεις (ΔΕΠ) σε άλλα πανεπιστήμια της χώρας και του εξωτερικού, δημόσια και ιδιωτικά, ή άλλες κανονικές θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης, στο πλαίσιο ισότιμης μεταχείρισης των νέων ακαδημαϊκών. Ιδιαίτερη προτεραιότητα τουλάχιστον πρέπει να δίνεται σε άτομα που βρίσκονται σε μια ακαδημαϊκή επαγγελματική πορεία, αλλά βρίσκονται σε εργασιακή ανασφάλεια την τελευταία περίοδο στην Κύπρο λόγω οικονομικών παραγόντων,**
- 3) **προτεραιότητα (πριμοδότηση στα μόρια) στην επιλογή υποψηφίων με μόνιμη κατοικία την Κύπρο, (ανεξαρτήτως υπηκοότητας), κυρίως ως μέτρο μεγιστοποίησης της αξιοποίησης και συγκράτησης του επιστημονικού δυναμικού που διαθέτει η χώρα,**
- 4) **ενίσχυση της διαφάνειας** στην διαδικασία επιλογής. Εάν και εφόσον εφαρμόζεται σύστημα μοριοδότησης, τότε τα κριτήρια μοριοδότησης και η βαρύτητα τους πρέπει να είναι ξεκάθαρα και τα αποτελέσματα πρέπει να δημοσιεύονται ή τουλάχιστον να αποστέλλονται στους υποψήφιους έγκαιρα, δηλαδή πριν την έναρξη της ακαδημαϊκής χρονιάς.
- 5) **κατοχύρωση δικαιώματος υποβολής ερευνητικών προτάσεων** για χρηματοδότηση σε κυπριακές, ευρωπαϊκές ή άλλες διεθνείς προσκλήσεις ως «Συντονιστές Έργου», δηλαδή να προβλέπεται η δυνατότητα για νέους επιστήμονες να υποβάλλουν αυτόνομα ερευνητικές προτάσεις δηλώνοντας ως βάση το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου, όπως γίνεται και σε άλλα πανεπιστήμια,

- 6) **διαμόρφωση και αυτόματη απονομή τίτλου «Ερευνητικού Συνεργάτη» σε όλους τους ΣΕΠ** οι οποίοι ταυτόχρονα με τη διδασκαλία τους χρειάζονται θεσμική σύνδεση με κάποιο οργανισμό έρευνας (institutional affiliation) για υποβολή ερευνητικών προτάσεων, δημοσιεύσεων, επιτέλεση αποστολών επιστημονικής εμπειρογνομosύνης σε άλλους οργανισμούς/εταιρείες, κ.ο.κ.
- 7) **ένταξη των δικαιωμάτων της άδειας μητρότητας, γονικής άδειας, άδειας ασθενείας και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης** στις εργασιακές συμβάσεις των ΣΕΠ, με πρόνοια συνεισφοράς του εργοδότη, τα οποία αποτελούν κατοχυρωμένα κοινωνικά δικαιώματα για όλους τους εργαζόμενους,
- 8) **κατοχύρωση ακαδημαϊκών δικαιωμάτων των ΣΕΠ** ως πλήρη μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας όπως συμβαίνει σε πανεπιστήμια του εξωτερικού(π.χ. δικαίωμα συμμετοχής σε προγράμματα ανταλλαγής ακαδημαϊκού προσωπικούErasmus, δικαίωμα σε χρηματοδότηση για συμμετοχή σε συνέδρια, δικαίωμα εγγραφής στη βιβλιοθήκη και γενικά πρόσβασης στους πόρους του πανεπιστημίου πριν την έναρξη του εξαμήνου και για σκοπούς προετοιμασίας των μαθημάτων),

Η Δ.Ε.Δ.Ε είναι στη διάθεση σας για διάλογο στη βάση των πιο πάνω.

Με εκτίμηση,

Διοικητικό Συμβούλιο
Συντεχνίας Διδακτορικών Επιστημόνων Έρευνας και Διδασκαλίας